

יבמות ח

המשך הדיון בשאלה – למה היה צורך לדרשה "עליה" להוציא את העריות? למה היינו חושבים שזה היה מותר בלי הדרשה?

תשובה 1: היינו חושבים שבמקרה שהמת נשא את האשה ואח"כ מת ואחרי שנפלה לאח ליבום (והותר איסור אשת אח) אז הוא התחתן עם אחותה, שהואיל ואישתרי אישתרי.

תשובה 2: אתיא בהיקישא מדרבי יונה; דאמר רבי יונה, ואיתימא רב הונא בריה דרב יהושע, אמר קרא: (ויקרא י"ח) **כי כל אשר יעשה מכל התעבות הארץ ונכרותו**, הוקשו כל העריות כולן לאשת אח, מה אשת אח שריא, אף כל עריות נמי שריין, כתב רחמנא **ע"ה**.

קושי על תשובה 2: אמר ליה רב אחא מדפתי לרבינא: מכדי כל עריות איכא לאקושי לאשת אח ואיכא לאקושינהו לאחות אשה, מאי חזית דאקשת לאחות אשה? אקשינהו לאשת אח!

תשובה 1: לקולא וחומרא - לחומרא מקשינן.

תשובה 2: הכא תרי איסורי והכא תרי איסורי, ותרי מתרי ילפינן, אבל הכא חדא איסורא, ותרי מחדא לא ילפינן.

תשובה 3 – ניטרול השאלה: רבא אמר: ערוה לא צריכא קרא, דאין עשה דוחה לא תעשה שיש בו כרת, כי איצטריך קרא - למיסר צרה.

קושי: וערוה לא צריכא קרא? והא תניא: **אין לי אלא היא!**
תירוץ: משום צרתה.

קושי: והא קתני: **אין לי אלא הן!**
תירוץ: משום צרותיהן.

קושי: ת"ש, **רבי אומר**: (דברים כ"ה) **ולקח ולקחה**, (דברים כ"ה) **ויכס ויכמה** - **לאסור צרות ועריות!**

דברים פרק כה פסוק ה

כי יִשְׁבוּ אֲחִים יַחְדָּו וּמֵת אֶחָד מֵהֶם וּבֶן אֵין לוֹ לֹא תִהְיֶה אִשְׁתּוֹ הַחֹוֹצָה לְאִישׁ זָר יִבְמָה יָבֵא עָלֶיהָ וּלְקַחָהּ לוֹ לְאִשָּׁה וַיִּבְמָה:

תירוץ: אימא: **לאסור צרות של עריות.**

קושי: והא תרי קראי קנסיב ליה, מאי לאו חד לערוה וחד לצרה!

תירוץ: לא, אידי ואידי לצרה, חד למיסר צרה במקום מצוה, וחד למישרי צרה שלא במקום מצוה, מאי טעמא? **ויכס ויכמה** - במקום ייבום הוא דאסירא צרה, שלא במקום ייבום שריא צרה.

חיזוק התירוץ: אמר רב אשי: מתניי נמי דיקא, דקתני: **חמש עשרה נשים פוטרות צרותיהן**, ואילו פטורות ופוטרות לא קתני, שמע מינה.

קושי על רבא: ומאי שנא ערוה דלא צריכא קרא? דאין עשה דוחה לא תעשה שיש בו כרת, צרה נמי לא תיבעי קרא, משום דאין עשה דוחה לא תעשה שיש בו כרת!

ויקרא פרק יח פסוק יח

וְאִשָּׁה אֶל אַחֶתָּהּ לֹא תִקַּח לְצָרָר לְגִלּוֹת עֲרוֹתָהּ עָלֶיהָ בְּחַיֶּיהָ:

תירוץ: אי"ל רב אחא בר ביבי מר לרבינא, ה"ק משמיה דרבא: צרה נמי לא איצטריך קרא, כי

איצטריך קרא – למישרי צרה שלא במקום מצוה, מאי טעמא? אמר קרא: **ע"ה**, במקום **ע"ה** הוא דאסירא, שלא במקום **ע"ה** שריא.

קושי של רמי בר חמא ודו שיח בינו לבין רבא